

روشن از بر تو رویت نظری نیست که نیست
مبت خاک درت بر بضری نیست که نیست

حافظ

مهمشهری: www.hamshahrionline.ir
سایت‌روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (ج)، کوچه شهید سیدکمال فرینی، شماره ۱۴
کدپستی: ۴۵۹۵۴-۱۹۶۶۶، تهران، صندوق پستی-۱۹۳۵۱۵۴۴۶
تلفن: ۰۲۳۰۳۳۰۰۰، ۲۳۰۴۶۰۶۷، ۲۳۰۳۳۰۰۰

چاپ: همشهری
تلفن: ۰۲۸۰۷۵۰۰۰
توزیع و اشتراک: موسسه نشرگستر امروزین
تلفن: ۰۶۱۹۳۳۰۰۰

پدیرش آگهی:
تلفن: ۰۸۴۳۳۱۰۰۰

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
سردبیر: دانیال معمار

شهرخانه

ورثه آونک‌های حاشیه جاده قدیم

علی الله سلیمی، نویسنده

روزی که چند کارگر از طرف کارخانه قالیبویی آمدند که آونک‌های حاشیه جاده قدیم را خراب کنند تا محل جدید کارخانه در خارج از بافت مسکونی و بیرون از شهر بنا شود، تقریباً همه ساکنان قبلی آونک‌ها پول مثلا ملک‌شان را از صاحب کارخانه گرفته بودند و داشتند آخرین باقی مانده‌های اثاثیه‌مانند خود را بسار وانت‌های قراضه می کردند که به جای مشابه دیگری در همان نزدیکی‌ها بودند. صاحب کارخانه با همه صحبت کرده بود که همگی پولی بگیرند و دسته جمعی به جایی مشابه در همان نزدیکی‌ها بروند و محل استقرار آونک‌های قبلی را به او واگذار کنند که آنها را خراب کند و جایش محل جدید کارخانه قالیبویی را بنا کند. صاحبان آونک‌ها با یک حساب سرانگشتی دیدند ضرر که نمی کنند هیچ، تازه کلی هم سود می کنند، با آنکه موقع ساختن آونک‌ها پولی برای زمین آن به کسی پرداخت نکرده بودند، حالا با گرفتن پولی که قابل توجه هم بود، می توانستند همان تجربه قبلی را در زمین‌های خالی چند کیلومتر آن طرف تر تکرار کنند. صاحب کارخانه هم می دانست که زمین محل استقرار آونک‌ها از نظر قانونی به آونک‌نشین‌ها تعلق ندارد و صاحب اصلی زمین کشاورزی‌ها می هستند که در آن حوالی کشت و زرع می کنند و هر وقت بخواهند می توانند ادعای مالکیت بکنند و زمین را پس بگیرند، اما فعلا تیز به این کار نمی بینند و زمین‌های حاشیه جاده قدیم را نادیده گرفته‌اند، چون اگر هم بخواهند نمی شود کنار جاده قدیم که روز به روز هم شلوغ تر می شود کشت و زرع کرد، با این حال، صاحب کارخانه برای اینکه کارش از اول و از اساس قانونی و بدون خدشه باشد، رفته بود با گشت و گذار در همان حوالی صاحب آن قطعه زمین مدنظر خودش برای بنا کردن محل جدید کارخانه را پیدا کرده و پیشنهاد خرید زمین را داده بود. مرد کشاورزی که محل استقرار آونک‌های حاشیه جاده قدیم بخشی از زمین کشاورزی او بود و دل خوشی هم از آونک‌نشین‌ها نداشت، قبول کرده بود در مقابل دریافت مبلغ توافق، زمین مورد نظر صاحب کارخانه قالیبویی را در اختیار او بگذارد تا برود کارهای قانونی را انجام دهد و کارخانه‌اش از داخل شهر که به بیرون از شهر و حاشیه جاده قدیم منتقل کند، مرد کشاورز فکر کرده بود با این کار، در واقع با یک تیر دو نشان زده است؛ هم آونک‌نشین‌های مزاحم و مفت‌نشین را از زمین و ملک قانونی خود بیرون کرده و هم پول قابل توجهی از صاحب کارخانه دریافت کرده که می تواند بزند به زخم‌های زندگی‌اش که برای او غنیمت و فرصت طلایی محسوب می شد. فکر دیگری که قد قد در دل مرد کشاورز آب می کرد این بود که با انتقال کارخانه به گوشه‌ای از زمین کشاورزی او، ارزش کل ملک او بالا می رفت و خدا را چه دیدی! شاید زندگی سخت و مشقت‌باری که داشت از این‌رو به آن‌رو می شد و همه اینها احتمالاتی بود که مرد کشاورز در تصورات خود مرور می کرد و حس خوشی زیر پوستش جریان پیدا می کرد، اما این حال خوش مرد کشاورز چند سال بیشتر دوام نیاورد و مرگ ناگهانی او ورق را برگرداند و روزی که چند مرد جوان در کارخانه قالیبویی را به صدا در آوردند و در به تگه‌بان دم در گفتند با صاحب کارخانه کار دارند و کارشان هم مهم است، ماجرای تازه‌ای شروع شد که پیش از آن قابل تصور نبود، تگه‌بان با صاحب کارخانه تماس گرفت، او در مسافرت بود و قول داد به محض بازگشت، به کارخانه بیاید و با مردان جوان دیدار و صحبت کند، بعد از بازگشت صاحب کارخانه از مسافرت، او به محل کارخانه آمد و موقعی که مردان جوان بساز بخواهند ورزیده مقابل او نشستند و خودشان را معرفی کردند که بچه‌های آونک‌نشین‌ها هستند و آمده‌اند پولی را که پدرانشان دریافت کرده‌اند پس بدهند و زمین آونک‌شان را پس بگیرند، صاحب کارخانه اول گیج شد، اما خیلی زود به خود آمد و با لحنی که تدبیر و دودراندیشی او را به رخ مردان جوان می کشید گفت: «اما من این زمین را از یک کشاورز که مالک واقعی زمین است خریده‌ام و کالت‌نامه هم از او دارم.» نیشخندی که از مردان جوان تن صاحب کارخانه را می‌زد، موقعی که گفت: «حالا آن مرد کشاورز مرده و کالت‌نامه شما هم باطل است.»

نظرسنجی برای حال خوب

جاری مثل هامون

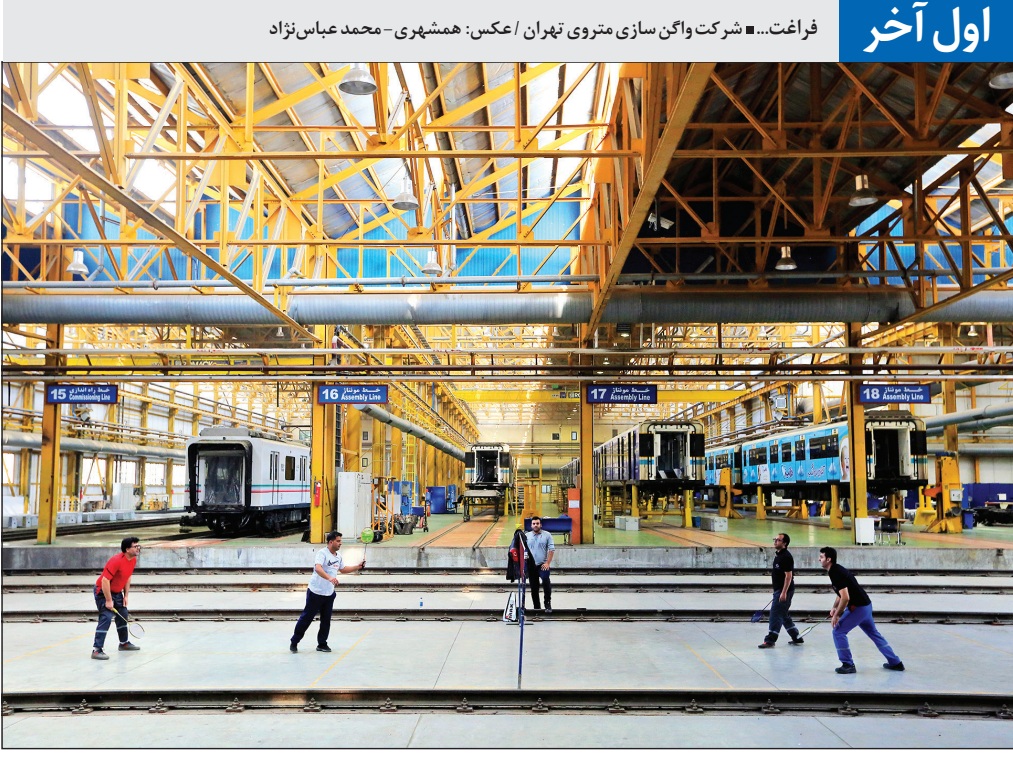

می‌خواهم عینکی به چشمم بزنم که حالت صورتش را حسابی مزخرف کند؛ مهرجویی این جمله را بعد از بالا و پایین کردن همه عینک‌های مغازه تحویل عینک‌فروش می‌دهد و آخر سر هم با عینک‌فروش بیه این نتیجه می‌رسند که عینک خود خنجر و شکیبایی برای نقش هامون «مزخرف‌ترین چیز ممکن» است و این از نظر مهرجویی یعنی مناسب‌ترین این شیوه مردی است که سال‌هاست پای فیلم‌هایش نشستیم و با خاطرات آدم‌ها و فضاهایش زندگی کرده‌ایم؛ مردی که می‌خواهد هر چیز را که دوست دارد، فیلم کند. حالا آن چیز می‌تواند کار سلینجر و ایبسن باشد یا کار مرادی کرمانی، این مرد مو فرفری با آن پارانی‌های بلند و شال گردن‌های ۲-۳ متری، هم «عباس آقا سوبر گوست» (اجاره‌نشین‌ها) را خلق می‌کند و هم «فیلار» را شما را به خدا نگاه کنید، این فاصله را کدام ذهن می‌تواند بر کند؛ از آن مرد هبلی قصاب گرفته تا این زن معصوم و صبور؟ ذهن یک فارغ‌التحصیل فلسفه از دانشگاه U.C.L.A آمریکا یا ذهن یک شیفته سفره ایرانی و مراودات خانوادگی؟ داریوش مهرجویی که «الماس ۳۳»، «آقای هالو» و «بستچی» و «دایره مینا» را می‌سازد، «همانی» و «درخت گلابی» و «مهمان مامان» و «ستوری» و «لامینور» را هم می‌سازد، مراد «هامون»‌اش (علی‌عابدینی) «ذن و فن نگهداری مو تور سیلکت» را توصیه می‌کند و می‌گوید: «بخوش، واسه مزاجت خوبه» و داداشی «بری»‌اش زیر لب «و ما ارسلناک الارجمه للعالمین» را مز مژه می‌کند. شاید هیچ‌کس به اندازه این مرد شاد آشفته‌دوست‌داشنتی، شبیه حمید هامون نباشد و شاید بعد از آن شبیه بری و صفا و اسد و محمود (درخت گلابی)، شاید برای همین است که حتی جو را برای هامون هم جواب‌های خود مهرجویی بوده، رخت و لباس‌ها و کیف و باقی متعلقات (البته غیر از عینک) هامون، همه‌شان مال خود مهرجویی بوده؛ همه آنها می‌تواند و آن‌ور و حتی در خانه می‌پوشیده. شاید مهرجویی این‌ور را در لباس و هیاتی جز سر و شکل خودش تصور نمی‌کرد، و بعد آن آخر آخر کار، دستی که قرار است دست علی‌عابدینی باشد (البته در پشت صحنه دست خود مهرجویی است)، از داخل قایق به طرف دست هامون دراز می‌شود و این مهرجویی - که همیشه دنبال یک منجی، یک ورد، یک مراد و یک چیزی بوده که «بیاویند قیای زنده خویش را»- هنوز برای ما فیلم می‌سازد.

سلامت گردشگری هم تأمین می‌شود. ضمن اینکه این ستاد در نقاط مختلف تهران قرار است «تم پارک‌ها» و «شهربازی‌ها» را هم افزایش دهد. بعد از آن هم همانطور که قبلاً ذکرش رفت، در راستای نیازسنجی از جوانان و نوجوانان دهه‌های ۸۰ و ۹۰ با همکاری مناطق ۲۲ گانه جلساتی به صورت پهنه‌ای با این نسل جوان برگزار می‌شود و با استفاده از خواسته‌ها، نظرات و پیشنهادات آنها برای ارتقای صنعت گردشگری محلات و شهر تهران اقدام خواهد شد. این اقدام شهرداری می‌تواند بچه‌های نوجوان و جوان را از کوچه‌ها و پارک‌ها و قلیان‌سراها، به مراکز تفریحی سالم بکشاند و خیال خانواده‌ها را هم تا حد زیادی راحت کند.

نسبت جمعیت ساکن و شناور آن، خیلی خیلی کم است و نمی‌تواند همه به‌ویژه نسل‌های جدید را راضی کند. مسئولان ستاد گردشگری شهرداری تهران هم این را فهمیدند و به همین دلیل هم اعلام کرده‌اند که می‌خواهند از افراد دهه ۸۰ و ۹۰ تهران درباره انتظارشان از مراکز گردشگری و تفریحی نظرسنجی کنند. قبل از آن هم تصمیم دارند که تعداد مسیرهای کوهستانی تهران را افزایش دهند چرا که هم‌اکنون تهران دارای ۴ مسیر کوهستانی و چند مسیر رودرره است که با افزایش آنها، جوانان نه تنها تفریح می‌کنند بلکه یک جورهایی ورزش هم به حساب می‌آید و به قول مسئولان ستاد گردشگری شهرداری،

«آخر هفته کجا بریم؟» این سؤال خیلی از جوانان و نوجوانانی است که دلشان می‌خواهد در روزهایی که تعطیل‌اند و از درس و مدرسه و دانشگاه خلاص، جایی برای تفریح و سرگرمی پیدا کنند تا چند ساعتی را فارغ از غوغای جهان، با دوستان یا خانواده‌شان خوش بگذرانند. از آنجا که همیشه نمی‌شود بار و بندیل سفر بست و به جاده زد، باید در همین شهر دود گرفته و شلوغ خودمان دنبال جاهای تفریحی باشیم، احتمالا در ذهن‌تان جایی هم نقش بسته؛ دربند، بام تهران، دریاچه چیتگر، باغ کتاب و... اما واقعیتش این است که تعداد مراکز تفریحی تهران به

فرافت... شرکت واگن سازی متروی تهران / عکس: همشهری - محمدعباس نژاد

نجات جان با روبات جراح

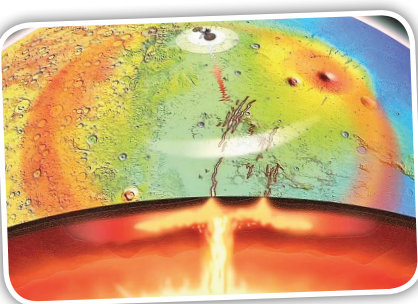
جراحان بیمارستان سلطنتی گلاستر شایر از یک روبات جراح به نام «ورسیوس» (Versius) برای انجام عمل جراحی ازوفاز کوتومی برای برداشتن تومور ۸/۵سانتی‌متری از گلوئی بیماری به نام مار تین نوجنت استفاده کردند. این عمل جراحی در نوع خود برای نخستین بار در بریتانیا صورت گرفت و باعث نجات جان این مرد ۶۱ ساله شد. ازوفاز کوتومی عمل جراحی برای برداشتن بخشی یا کل مجرای بلع و سیس بازسازی آن با استفاده از بخشی از یک اندام دیگر است. عمل انجام شده توسط روبات نوعی جراحی با حداقل دسترسی بود که برش‌های کوچک‌تری ایجاد می‌کند و عوارض، جای زخم و درد پس از عمل را کاهش می‌دهد. CMR Surgical که این جراح روباتیک را تولید می‌کند، این دستگاه را در وب‌سایت خود اینگونه توصیف می‌کند: «مجموعه ابزارهای کاملا ظرفیه، همراه با دید ۳ بعدی HD بهبود یافته، به جراحان دقت بالایی در هنگام انجام مراحل پروسیجری پیچیده یا عمل در شرایط سخت را می‌دهد.»

تمساح به جای سلاح

در جریان نزاع بین دانش آموزان مدرسه در دورن ساویت، جاگارتای شرقی، یکی از مجرمان سعی کرد از یک تمساح کوچک به عنوان سلاح استفاده کند. پلیس دانش آموزان مظنون به دست داشتن در نزاع را دستگیر کرد. رئیس پلیس تأیید کرد که یکی از دانش آموزان در گیر یک تمساح کوچک آورده است. گفته می‌شود تمساح کوچک متعلق به مدرسه است، اما از نوجوان خواسته شد که از این حیوان مراقبت کند این‌جا نه در یک ویدیو در فضای مجازی منتشر شد. پلیس سلاح‌های تیز دست‌ساز و کرو کودیل‌های کوچک را به عنوان مدرک کشف و ضبط کرد. پلیس اطمینان داد که در این نزاع هیچ آسیب یا تلفات جانی نداشته و تمساح کوچک توسط یکی از عاملان به اداره محیط زیست جاگارتای شرقی تحویل داده شده است.

یک ستون مذاب در مریخ

ستون بزرگی از سنگ مذاب زیر دشت‌های شمالی مریخ کشف شده است و دانشمندان باور دارند که ممکن است حای عناصر مورد نیاز میکروبه‌های بیگانه برای رشد کردن زیر سطح باشد. بیانیه‌ای که توسط دانشمندان آزمایشگاه قمری و سیاره‌ای «دانشگاه آریزونا» (UArizona) منتشر شد، حاکی از این است که این نوع سنگ‌ها متان و هیدروژن تولید می‌کنند. حیات میکروبی امروزی می‌تواند از متان و هیدروژن به عنوان انرژی استفاده کند. این گروه پژوهشی خاطر نشان کردند که میکروبه‌های روی زمین، در محیط‌های مشابه رشد می‌کنند و معتقدند که ممکن است در مریخ نیز همین گونه باشد. این سنگ مذاب علاوه بر اینکه پناهگاهی برای زندگی است، می‌تواند نشانگر این باشد که چرا مریخ‌لرزه‌ها در نزدیکی این منطقه موسوم به «گودال‌های سربروس» (Cerberus Fosseae) شناسایی شده‌اند که خانه مجموعه آتشفشانی «هامونه الیسیوم» (Elysium Planitia) است. مریخ به عنوان یک زمین سرد و عقیم در نظر گرفته می‌شود که میلیاردها سال پیش مرده است، اما این پژوهش جدید، شواهد بیشتری ارائه می‌دهد مبنی بر اینکه مریخ، بسیار زنده است. لرزه‌ها و فوران‌های آتشفشانی زیر سطح ساکت و فریبنده مریخ در حال وقوع هستند.

فرهنگ و زندگی

تفریح با شرایط

سفر رفتن به هر دلیلی - حالا می‌خواهد تفریحی باشد یا سیاحتی و حتی کاری - هزینه زیادی دارد. مخصوصا حالا که هزینه‌ها چندبرابر شده و قاعدتاً دیگر مسافرت، جزو اولویت خانواده‌ها نیست. از آنجا که صنعت گردشگری به همین سفرها وابسته است، این صنعت در کشور ما در حال پیشرفت است، سازمان گردشگری وزارت میراث فرهنگی طرحی را اجرا کرده که می‌تواند به خانواده‌ها کمک کند، راحت تر سفر کنند. در این طرح تسهیلاتی برای مسافرت در نظر گرفته شده و افراد می‌توانند برای این منظور وام دریافت کنند. آنها می‌توانند این وام را به سفر برگردانند اما اگر شرایطی برای آنها فراهم شود که این هزینه را پرداخت کنند، به سفر می‌روند، می‌توانند برای این منظور تسهیلاتی که در نظر گرفته شده است را بگیرند و قسطی مسافرت کنند. معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی گفت: در تلاش هستیم تا این امکان برای همه مردم فراهم شود. ممکن است این طرح در مرحله آزمایشی موفق باشد اما وقتی عمومی می‌شود موفق عمل کند. وضعیت مالی مردم به گونه‌ای است که شاید سفر در اولویت آنها نباشد. ممکن است این طرح از نظر چرخشی در سطح کلان نتواند توفیقی که مورد انتظار است را بر آورده کند اما اشکالاتی که در طرح‌های قبلی بوده را تا حد امکان برطرف کرده‌ایم. پیش از این نیز بارها درباره وام‌های سفر یا تسهیلات سفر طرح‌هایی اجرا شده بود که به مشکل برخورد کرده و موفق نبودند. این بار طرح را در سکوت اجرا کردیم تا بتوانیم چطور باید مشکلات آن را حل کرد. خلاصه اینکه این طرح می‌تواند مسافرت را به اولویت‌های اولیعت خانواده‌ها بازگرداند و صنعت گردشگری را هم یک تکانی بدهد. احتمالا جزئیات بیشتر و اینکه طرح قرار است به چه شکلی اجرا شود هم در روزهای آینده اعلام می‌شود.

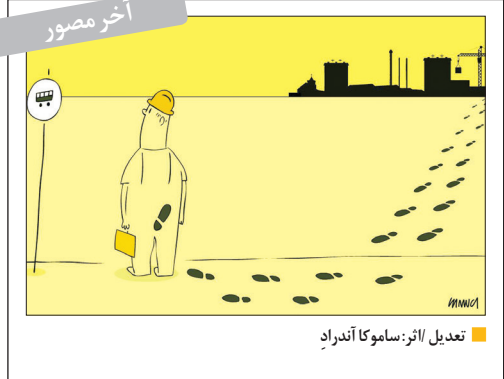
جهان‌نما

لطفا با قطار تشریف ببرید

سرعت و سهولت حرکت همواره ۲ شاخص مهم برای سفر بوده است. بنابراین کم نیستند افرادی که اگر امکان آن فراهم شود، مسافت کوتاه بین ۲ شهر را هم با هواپیما سفر می‌کنند اما کشور فرانسه با اعلام طرح جدید خود، فرصت این هواپیمابازی را از شهروندان خود گرفته است. براین اساس، فرانسه پرواز بین شهرهایی را که با قطار کمتر از ۲ ساعت و نیم فاصله دارند، متوقف خواهد کرد. در این طرح که به تأیید کنوانسیون اروپا نیز رسیده، پروازهای داخلی کوتاه‌مدت متوقف شده و استفاده از قطار جایگزین آن خواهد شد. این تغییر در راستای قانون اقلیمی ۲۰۲۱ میلادی کشور فرانسه است که نخستین بار توسط شهروندان فرانسه درباره آب و هوا پیشنهاد شده بود. پرواز هواپیماها هم نمی‌شود. فرانسه استفاده از جت‌های خصوصی برای سفرهای کوتاه‌مدت را نیز به‌منظور سبزتر و عادلانه‌تر شدن حمل‌ونقل عمومی به‌زودی متوقف خواهد کرد. «کلمان بیون»، وزیر حمل‌ونقل فرانسه می‌گوید: این کشور نمی‌تواند از حمل‌ونقل شخصی استفاده بر ثروتمندان از هواپیما شخصی را تحمل کند؛ در حالی که مردم برای انجام به‌حران انرژی و تغییرات آب‌وهوایی دست و پنجه‌نرم می‌کنند. زمانی که این طرح نخستین بار توسط اتحادیه فرودگاه‌های فرانسه (UAF) و شعبه اروپایی شورای بین‌المللی فرودگاه‌ها (Europe ACI) مورد اعتراض قرار گرفت. به‌دنبال آن، کمیسیون اروپا، تحقیقات گسترده‌ای را در راستای بررسی امکان اجرای طرح فرانسه آغاز کرد. در مقررات حمل‌ونقل کشورهای اروپایی این قانون وجود دارد که

تعدیل انرژی: ساموئا آندراد

آخر مصور

بوک‌مارک

عقاب

اسماعیل کارده می‌پرسی چطور اینجا می‌افتند و از کجا می‌افتند؟ به عنوان فردی که سقوط کرده باید در جایگاهی باشی که این مطلب را بدانی! آنجا در پایتخت آدم‌هایی هستند که دست به حماقت‌هایی می‌زنند و بعد می‌پرسند چه بلایی سرشان آمده است. چرا و چطور اخراج‌شان کرده‌اند. همه مسیر سقوط را می‌دانند. از بالا به پایین، و نه برعکس، هر چیزی که بیفتد، از بالا می‌آید. فقط ارواح مرد گانند که بالا می‌روند...

